

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@gmail.com>
Date: Thursday, May 14, 2026, 1:02 PM
To: postbus@eerstekamer.nl
Subject: T.a.v. commissie FIN – Wetsvoorstel 36.748 Wet werkelijk rendement box 3

Attachments:

Inbreng_wetsvoorstel_36748_volatiele_liquide_activa.pdf

U ontvangt niet vaak e-mail van 5.1.2.e@gmail.com. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Geachte griffie,

Bijgevoegd treft u mijn brief aan inzake wetsvoorstel 36.748, Wet werkelijk rendement box 3.

Ik verzoek u deze brief onder de aandacht te brengen van de leden van de commissie Financiën, zodat de daarin geformuleerde vragen desgewenst kunnen worden betrokken bij het tweede verslag en de verdere behandeling van het wetsvoorstel.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Wagenberg

Wet werkelijk rendement box 3: ontbrekende stresstest voor volatiele liquide activa

Aan: de leden van de commissie Financiën van de Eerste Kamer

Betreft: wetsvoorstel 36.748 — Wet werkelijk rendement box 3

Datum: 14 mei 2026

Van: 5.1.2.e Wagenberg

Geachte leden van de commissie Financiën,

Met deze brief vraag ik uw aandacht voor een onvoldoende getoetst risico in wetsvoorstel 36.748: het ontbreken van een afzonderlijk zichtbare stresstest op belastingplichtige-niveau voor volatiele liquide activa, naast de bestaande budgettaire raming en CPB-certificering. Dit risico is des te relevanter nu de regering in de Nota naar aanleiding van het verslag vermeldt dat geen afzonderlijke externe stresstest is uitgevoerd voor specifieke marktpartijen of afzonderlijke categorieën particuliere vermogens.

Ik schrijf niet vanuit bezwaar tegen belastingheffing over werkelijk rendement als zodanig. Het probleem zit in de asymmetrie die in specifieke meerjarige volatiliteitspaden kan ontstaan wanneer tijdelijke waardeinstijgingen direct worden belast, terwijl latere waardedalingen slechts beperkt, vertraagd of niet achterwaarts kunnen worden gecorrigeerd. Bij stabiele of inkomensgenererende vermogensbestanddelen kan dit effect beperkt blijven. Bij sterk volatiele liquide activa kan de effectieve belastingdruk over een volledige volatiliteitscyclus echter ver afwijken van het nominale tarief van 36%.

De kernvraag is daarbij niet alleen of een vermogensbestanddeel liquide is. Liquiditeit is relevant voor betaling, maar beantwoordt niet zonder meer de vraag of heffing over tijdelijke waardepieken bij meerjarige volatiliteitspaden proportioneel uitwerkt. Een belastingplichtige kan vermogen moeten verkopen om belasting te betalen over een stijging die in een volgend jaar grotendeels verdampt, zonder dat over de cyclus bezien sprake is geweest van een duurzame vermogensvermeerdering.

Daarom is een budgettaire raming op macroniveau, hoe zorgvuldig ook, geen volledig antwoord op dit specifieke probleem. Het beantwoordt de vraag wat het stelsel gemiddeld voor de schatkist oplevert, maar toetst niet of het stelsel op individueel niveau proportioneel uitwerkt bij volatiele activa.

Ook de CPB-certificering van de budgettaire raming neemt dit punt niet weg. Die certificering ondersteunt de redelijkheid en neutraliteit van de raming als budgettaire raming, maar vormt geen zelfstandige toets of individuele belastingplichtigen bij volatiele activa over een volledige volatiliteitscyclus proportioneel worden belast. Juist waar de raming onzeker is door volatiele rendementen en beperkte gegevens over individuele belastingplichtigen, is een afzonderlijke stresstest op microniveau relevant.

Juist de volgorde is daarbij beslissend: eerst waardeinstijging, dan belastingbetaling uit het vermogen zelf, daarna waardedaling, en pas later eventuele verliesverrekening. Bij volatiele

activa is niet alleen het gemiddelde rendement relevant, maar bepaalt specifiek deze volgorde in hoge mate de uiteindelijke vermogensimpact. Voorwaartse verliesverrekening biedt in zulke paden niet noodzakelijk dezelfde bescherming als gelijktijdige of achterwaartse verliesverrekening. Als toekomstige positieve rendementen uitblijven, pas later optreden of plaatsvinden nadat eerdere belastingbetaling de renderende grondslag heeft verminderd, is niet zichtbaar of de eerdere heffing over de tijdelijke piek over de volledige cyclus wordt geneutraliseerd.

Het gaat mij er niet om hier een individueel rekenvoorbeeld te presenteren, maar om de constatering dat de proportionaliteit van de wet afhangt van de vraag of de regering zelf systematisch heeft doorgerekend hoe de wet uitpakt bij realistische, meerjarige paden van volatiliteit in combinatie met de voorgestelde beperkte verliesverrekening.

Uit de Nota naar aanleiding van het verslag blijkt dat ruimere achterwaartse verliesverrekening samenhangt met budgettaire derving, uitvoeringsimpact en ICT-implicaties. Daarmee wordt zichtbaar dat de proportionaliteit van het stelsel, de budgettaire dekking en de uitvoerbaarheid niet los van elkaar kunnen worden beoordeeld.

Daarnaast worden voor sommige vermogensbestanddelen uitzonderingen of een vermogenswinstachtige behandeling overwogen wegens illiquiditeit. Als zulke verzachtingen wel gelden voor bepaalde categorieën, maar sterk volatiele activa volledig onder de VAB-systematiek blijven vallen, ontstaat een onderscheid dat expliciet moet worden gerechtvaardigd.

Gezien de rol van de Eerste Kamer bij de toetsing op uitvoerbaarheid, rechtsstatelijkheid en proportionaliteit, verzoek ik de commissie de regering de volgende vragen voor te leggen:

1. Kan de regering aangeven op basis van welke representatieve kwantitatieve analyses van meerjarige volgorde-effecten zij concludeert dat de uitwerking voor volatiele liquide activa proportioneel is, nu in de Nota naar aanleiding van het verslag is vermeld dat geen afzonderlijke externe stresstest is uitgevoerd voor specifieke marktpartijen of afzonderlijke categorieën particuliere vermogens?
2. Indien de macro-raming rekening houdt met scherpe conjunctuur- en marktbevingen, kan de regering dan uiteenzetten waarom geen zichtbare uitwerking is overgelegd van meerjarige volgorde-effecten voor individuele belastingplichtigen die eerst belasting betalen over een tijdelijke waardepiek en pas in latere jaren een verlies kunnen verrekenen?
3. Acht de regering het juridisch houdbaar en proportioneel om de VAB per 1 januari 2028 in werking te laten treden indien achterwaartse verliesverrekening op dat moment nog niet juridisch, budgettair en uitvoeringstechnisch is geregeld, maar afhankelijk blijft van latere besluitvorming, ICT-inpasbaarheid en budgettaire dekking?

4. Kan de regering toelichten waarom het niet opnemen, beperken of uitstellen van achterwaartse verliesverrekening in de officiële stukken wordt verbonden aan budgettaire derving, uitvoeringsimpact, ICT-inpasbaarheid en Cool:Gen? Waar is in die afweging afzonderlijk beoordeeld of het ontbreken of beperken van achterwaartse verliesverrekening proportioneel uitwerkt voor belastingplichtigen met volatiele liquide activa en meerjarige drawdowns?
5. De Raad van State heeft erop gewezen dat liquiditeitsproblemen niet beperkt zijn tot de vermogensbestanddelen waarvoor een vermogenswinstachtige behandeling geldt, en achtte de gekozen beperking van die uitzondering niet overtuigend. Hoe heeft de regering deze kritiek gewogen bij de keuze om liquide vermogensbestanddelen met aantoonbaar hoge waardeschommelingen, zoals beursgenoteerde effecten en daarmee vergelijkbare activa, volledig onder de VAB-systematiek te laten vallen? Is dit onderscheid afzonderlijk getoetst aan proportionaliteit en gelijke behandeling?

Mijn verzoek is dat de Eerste Kamer vóór verdere behandeling vaststelt of het voorgestelde stelsel bestand is tegen realistische volatiliteitsscenario's. Naar mijn oordeel kan de proportionaliteit van een vermogensaanwasbelasting op volatiele activa pas goed worden beoordeeld als zichtbaar is hoe tijdelijke waardeinstijgingen, latere waardedalingen en beperkte of uitgestelde verliesverrekening in samenhang uitwerken.

Ik verzoek u bovenstaande vragen te betrekken bij het tweede verslag en de verdere behandeling van wetsvoorstel 36.748.

Hoogachtend,

5.1.2.e

Wagenberg